



Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan:

G. D. DUURSMA,  
Achter de Hoven 114 bis,  
LEEUWARDEN.

**Redactie:**

G. D. DUURSMA.  
J. M. VAN DEN HOUTEN.

**Girorekening**

No. 133550 - DRUMPT bij Tiel.

Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat  
Adres:

Mej. J. J. E. v. D. THOORN,  
Amalia van Solmsstraat 80,  
DEN HAAG.

**Bestuur:** CHR. DE RINGH, *Voorzitter*, Hilversum, van Ostadelaan 23; Mej. J. J. E. v. D. THOORN, *Secretaresse*, den Haag; B. TH. KRABBENDAM, *Penningmeester*, Drumpt bij Tiel; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114bis; J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam, Mathenesserlaan 364.

## REBUTIAE

door A. V. Fric en K. Kreuzinger.

### I.

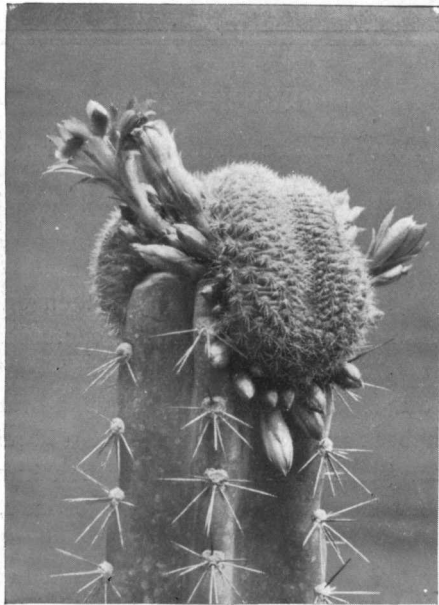
#### *Algemeen Overzicht.*

Wanneer een vijf-en-twintigtal jaren geleden en ook vóór dien tijd een cactusliefhebber zeide, ik heb alle cactussen in mijn bezit, dan kon men dit voor mogelijk houden, want een rijke verzamelaar kon vroeger alle bekende cactussen tezamen brengen; als tegenwoordig een liefhebber zegt, ik heb alle soorten in mijn verzameling, dan zal de kenner glimlachen en wanneer een handelaar zou beweren, ik kan u alle soorten leveren, dan weet men, dat dit slechts grootspraak kan zijn, daar men in den laatsten tijd meer nieuwe soorten heeft ontdekt, dan het aantal cactussen bedroeg, dat men vroeger kende. Wel zijn vele planten in het vergeetboek geraakt en heel vaak weten wij niet meer, welke oude benamingen en welke cactussen bij elkander hooren, terwijl het ook bekend is, dat verschillende oude soorten als nieuw ontdekte planten, voorzien van nieuwe namen, hun intrede doen. We behoeven ons hierover niet te verwonderen, als men weet, dat de gebieden, die vroeger door cactusjagers bezocht waren en waar men dacht slechts enkele soorten te kunnen vinden, ons tegenwoordig een schat van nieuwe planten opleveren in grooter overvloed dan men in zijn stoutste droomen had kunnen verwachten.

Niemand kan zelfs meer zeggen, dat hij alle Rebutia's bezit, ter-

wijl toch tot voor korten tijd slechts een klein aantal Rebutia's bekend was. Ofschoon wij in onzen proeftuin cactuskassen met een oppervlakte van 1500 M<sup>2</sup>. tot onze beschikking hebben en daar 300 verschillende Rebutia's kweken, zou het heel onverstandig en ook verkeerd zijn te zeggen, dat we alle Rebutiasoorten bezitten. Wel gelooven wij met een zeker recht over Rebutia's te kunnen oordeelen en in staat te zijn beschrijvingen van deze plantengroep te kunnen geven, daar wij bij langdurige ervaring over vele gegevens beschikken.

De importen van onze expeditie van 1927—1928 vormden de voorposten van een leger, dat uit het gebergte van Zuid-Amerika



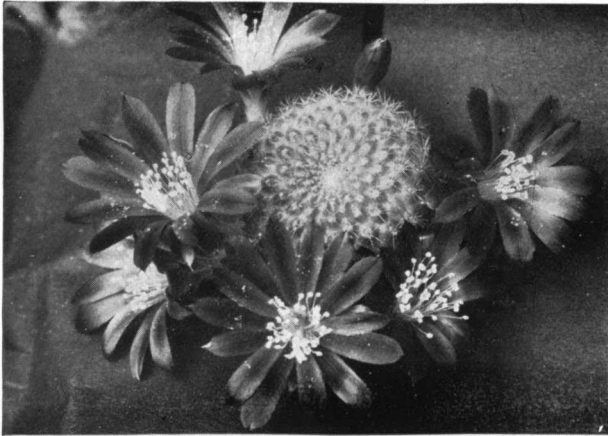
*Rebutia minuscula cristata.*

naar de oude wereld overkwam. Algemeen bekend werden toen *Reb. Haagei* en *Einsteinii*. Later kwam een ware vloedgolf van nieuwe vormen naar Europa, zoodat het niet te verwonderen is, dat op het gebied der Rebutianamen een chaos heerscht. Met meer eerlijkheid en objectiviteit en met een weinig meer geduld zou het niet zoo ver gekomen zijn, dat tegenwoordig zoowel liefhebber als vakman ternauwernood een uitweg ziet. Naar onze meening zijn acht jaren een te kort tijdsbestek om al de nieuwe soorten grondig te

kunnen bestudeeren, maar daar velen er op aandrongen, willen we de voor ons vaststaande inzichten publicceeren.

De natuur vormt de planten op haar manier, naar eigen goedvinden. Wij menschen willen het „waarom” steeds trachten op te sporen, altijd willen wij, wat wij denken gevonden te hebben, in een systeem vastleggen.

Een indeeling zal steeds het eenvoudigst zijn, wanneer men slechts een enkel kenteeken in aanmerking neemt, doch deze eenvoud zal tot onvolledigheid en ten slotte tot fouten aanleiding geven. Verdeelt men de cactussen in Noord- en Zuid-Amerikaansche soorten, dan komt men met deze aardrijkskundige aanwijzing niet ver. Een verdeeling uitsluitend volgens de bloemkleur of de zaden, volgens den bloeitijd (dag- of nachtbloeiers) of alleen volgens de bedoor-



*Rebutia minuscula.*

ning kan nooit goed zijn, zoo min als de kinderlijke indeeling naar den habitus der plant, in bol- of slangencactussen. Men moet steeds op een aantal eigenschappen tegelijk letten en deze vaak tegenstrijdige componenten tegen elkander opwegen, hetgeen moeilijker en ingewikkelder wordt, als meer eigenschappen en kenmerken onder denzelfden noemer gebracht moeten worden. Men maakt onderscheid tusschen de verschillende systemen, naarmate het een of ander kenmerk of een groep eigenschappen op den voorgrond worden gebracht. Men heeft bij voorbeeld tijdens Bergers arbeid in Frankrijk groot gewicht gehecht aan de buitenzijde der bloemen en geloofde in de eigenschappen behaard of kaal, met of zonder

schubben, bruikbare, waardevolle kenmerken gevonden te hebben. Dat men hierbij op zand gebouwd heeft, zullen we later zien.

Er zijn misschien vijftig, misschien ook honderd soorten en variëteiten *Rebutia*'s in den handel. Vele planten worden van meer dan een naam voorzien en zoo wordt het aantal *Rebutia*'s schijnbaar nog grooter. Tot op heden is echter nog maar een twintigste deel van de streken, waar *Rebutia*'s groeien eenigszins zorgvuldig doorzocht; het grootste gedeelte is nog slechts vluchtig of in het geheel niet afgezocht, zoodat het geen wonder is, dat voortdurend nieuwe soorten van deze aardige dwergcactussen den weg naar Europa vinden, daar steeds weer nieuwe gebieden ontsloten worden. Wij houden het dan ook niet voor onmogelijk, dat we tenslotte meer dan duizend *Rebutia*soorten zullen kennen. Zooals er *Cactus*-verenigingen bestaan, zoo zal men spoedig *Rebutia*verenigingen moeten oprichten, want het gilde van hen, die zich in het bijzonder voor deze miniatuurcactussen interesseeren, groeit steeds aan. Waarschijnlijk zal menigeen over deze voorspelling glimlachen, men lachte ook, toen de expeditie van 1927—1928 meer dan vijftig verschillende *Rebutia*'s bekend maakte; zelfs ervaren kenners hielden dat toen voor onmogelijk, daar men de *Rebutia*'s, voor zoover men deze geslachtsnaam erkende, op de vingers van één hand aftellen kon.

*Wordt vervolgd.*

R. H. SIEPERDA.

*Rectificatie:*

Op blz. 20, Februari-aflevering staat onder de afbeelding van *Rebulobivia* Haagei, *Fric* in plaats van *Rebutia* Haagei, abusievelijk vermeld *Lobivia* Haageana.

R. H. S.

## DE PAASCHCACTUS.

Geldt *Rhipsalis Houlettiana* als de Kerstcactus, met hetzelfde recht mag *Rhipsalidopsis rosea* Br. & R. (= *Rhipsalis rosea* Lagerh.) de Paaschcactus genoemd worden. Uiterlijk lijkt ze wel iets op een lidcactus, hoewel de leden op zichzelf smaller en naar verhouding dikker zijn. Ook treft men dikwijls min of meer *Cereus*-vormige, drie- of vijfhoekige leden aan, welke meer verwantschap met *Rhipsalis* dan met *Epiphyllum* doen vermoeden. Eigenlijk is het een overgangsvorm tusschen beide, waarom het goed gezien is van

Britton en Rose een nieuw geslacht *Rhipsalidopsis* voor haar te ontwerpen.

*Rhipsalidopsis rosea* werd in 1912 door Dr. P. Dusén in de oerwouden bij Caguava in den Braziliaanschen Staat Paraná op 1100—1300 meter hoogte ontdekt. Volgens den ontdekker bloeit het plantje daar in November, doch bij ons bloeit het bij goede behandeling meestal in April, soms ook in Mei. Aan de toppen der leden ontwikkelen zich dan de iets naar rozen geurende, ruim 3 c.m. groote, prachtig rosegekleurde bloemen; welke enkele dagen open blijven.



*Rhipsalidopsis rosea*, Paaschcactus.

*Rhipsalidopsis rosea* is veel gemakkelijker te kweken dan de veel vochtige warmte vragende Rhipsalissen, welke eigenlijk warme kasplanten zijn. De Paaschcactus groeit als kamerplant even dankbaar als de lidcactus, ze wil 's winters niet warm gehouden worden, doch verlangt daarbij steeds een matig vochtige aarde. 's Zomers kan ze veel water hebben, doch geen felle zon. Zoo behandeld vertoont ze reeds als klein plantje elk voorjaar haar lieve bloempjes, den bezitter Paaschvreugde bereidend.

G. D. D.

## BRYOBIA.

Wie een poos cactussen kweekt, komt van zelf in aanraking met roode spin, in de geleerde wereld *Tetranychus telarius* genoemd. Behalve deze zijn er nog vele andere soorten roode spin, die onderling in leefwijze en in voortplanting kunnen verschillen, maar in één ding met elkaar overeenstemmen, namelijk in hun vraatzucht.

De gewone roode spin is met het bloote oog niet of nauwelijks zichtbaar. In den winter, wanneer de planten niet te warm staan, kruipen de overblijvende wijfjes meestal naar de basis van de plant of verschuilen zich in de omringende aarde.

Wanneer men niet al te veel met dit ongedierte gezegend is, kan men opmerken, dat in het voorjaar als de warmte toeneemt, het allereerst de basis van een cactus wordt aangevreten. Dit soort mijt maakt niet zoo vlug een spinachtig weefsel. De diertjes zitten tamelijk vast op de plantenhuid, in dien zin, dat men hen slechts met een krachtigen waterstraal kan wegsputten.

Zoowat anderhalf jaar geleden, werd op de Haagsche markt een partij importplanten aangeboden, die sterk besmet was met een ander soort roode spin. Daar deze importen ongeveer door ons geheele land hebben gecirculeerd, zal het euvel zich wel op meer plaatsen hebben kenbaar gemaakt.

Deze mijt, die ook op vele planten in de buitenlucht voorkomt, is een vertegenwoordigster van het geslacht *Bryobia*. De leefwijze is beter te volgen dan die van *Tetranychus telarius*. De diertjes zijn met het bloote oog goed zichtbaar, volwassen zijn ze bruinachtig rood van kleur, terwijl hij het loopen duidelijk twee lange pooten vooruit worden gestoken. Op vlakke plantendeelen ziet men een fijn spinsel bedekt met eieren, bewegende mijten, ledige eierschalen en verder met afvalprodukten. Twee plantenvlakken, die dicht bij elkaar staan, worden door het spinsel geheel opgevuld, men ziet met het bloote oog, behalve de dieren ook de witte eitjes duidelijk liggen. Dit soort mijt is economisch aangelegd; fijne stukjes hout, draadjes en korte haren, die op de aarde te vinden zijn, vormen een welkom materiaal bij den opbouw van het spinsel. Dit ongedierte wordt door waterafspoeling onder de kraan gemakkelijk verwijderd. De overwintering geschiedt als volwassen dier.

*Tetranychus telarius* vestigt zich niet spoedig op mesems, heeft men er veel last van, dan ziet men dit soort spint wel op struik- of halfstruikvormen, zooals *Faucaria* enz. Op hoogsucculente vormen

zag ik *Tetranychus telarius* tot heden niet. Met *Bryobia* is dit wel het geval. Behalve voor cactussen heeft deze roode spin een voorkeur voor *Lithops*, *Titanopsis*, *Frithia* enz. Dat is de reden, waarom ik deze mijt onder de aandacht van onze lezers breng.

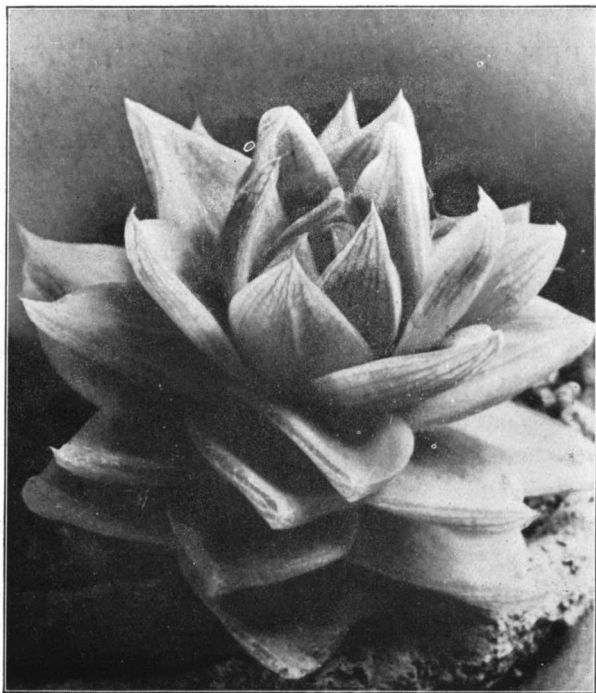
In verband met het bovenstaande is het wenschelijk bij het verpotten gestoomde aarde te gebruiken.

F. SWUSTE.

### HAWORTHIA PLANIFOLIA HAW.

Dit plantje is wel eens beschreven als een variëteit van *H. cymbiformis*.

Dit kan ons misschien verwonderen als we de twee soorten naast elkaar zien, maar wie de vele variaties kent van *H. cymbiformis*, alle verschillend in de dikte der bladeren en het meer of minder afgestompt zijn van deze, zal zich hierover wel niet verbazen. De afgebeelde soort vormt rosetten van ongeveer 8 c.M. doorsnede,



*Haworthia planifolia.*



bestaande uit eivormige 4 c.M. lange en hoogstens  $2\frac{1}{2}$  c.M. breede, naar den top toegespitste blaadjes.

De jongste blaadjes zijn naar binnen gebogen en verleenen hierdoor het geheele plantje min of meer het uiterlijk van een ontluikende bloem. De oudere bladeren staan recht van de plant af en zijn aan de bovenzijde geheel vlak.

De onderzijde der bladeren is aan den top scheef gekield.

Voor al de randen der bladeren en de top zijn doorschijnend, zoodat de netvormige nervatuur op deze plaatsen duidelijk is te zien. De kleur van het plantje is zeer licht groen en bij een zonnige standplaats meer geelachtig rood. Te felle zonbestraling verdraagt deze *Haworthia* echter niet. In goed gekweekten toestand is het een fraaie soort.

Als natuurlijke groeiplaats wordt o.a. Port Elisabeth vermeld.

Het wil ons voorkomen dat er hybriden van deze en *H. cymbiformis* in de verzamelingen te vinden zijn.

H.

## BEHANDELING VAN ONZE MESEMS.

### *April.*

Met in acht neming van hetgeen in de vorige maand is gezegd, kan ook in deze maand verpot worden. Wanneer de aarde, waarin zaailingen staan, groen geworden is, of wanneer de zaailingen te dicht op elkaar staan, worden deze ook verplant.

Op zonnige dagen wordt het water geven niet vergeten, waarbij rekening gehouden moet worden met mogelijke koude nachten. Planten, die in de kas staan, indien noodig, beschermen tegen felle zonbestraling. Planten, die overdag reeds in de buitenlucht staan, zijn spoediger aan het licht gewend. Struikvormige Mesems zijn over het algemeen minder gevoelig voor den overgang van donker naar licht. Het verbranden van Mesems is meestal een gevolg van te hooge temperatuur achter glas. Geregeld luchten verdient dan ook aanbeveling.

Bij hoogsucculente Mesems, zooals *Lithops*, *Dinteranthus* enz., gaat het inschroepelen der oude bladparen voort. De oude bladresten laten we aan de planten zitten, totdat ze volkomen tot dunne huidjes zijn ingedroogd. Deze huidjes worden pas weggenomen, wanneer ze zich gemakkelijk van de plant laten verwijderen. Dit



wegnemen is wenschelijk, omdat de oude huidjes schuilplaatsen kunnen worden voor allerlei ongedierte, ook voor wortelluis en bovendien, omdat in vochtige lucht deze huidresten rottingsverschijnselen kunnen veroorzaken.

Een aanbevelenswaardig plantje is: *Stomatium*, Schw. Hiervan bestaan verschillende soorten, vrijwel allen geel bloeiend en geurend naar muskus. Een uitzondering maakt *Stomatium albo-roseum*, L. Bol. met witte bloem, die tijdens het uitbloeien iets rose kleurt. Het zijn kleine zodenvormende plantjes met later korte stammetjes met eenigszins doorschijnende, wratachtige, weeke bladeren. Herkomst Kaapland. De plantjes zijn niet moeilijk in cultuur. De voor naamste groei en bloei valt in den nazomer; ze worden gekweekt onder glas, matig vochtig. In den winter droog houden, temperatuur  $8^{\circ}$  à  $12^{\circ}$  C. De mooie stervormige bloempjes,  $\pm 1$  c.M. in diameter, verschijnen in den nazomer, soms zelfs tot diep in December. Het plantje laat zich omstreeks Juli gemakkelijk stekken.

*Acrodon*, N. E. Br. Een andere Mesemvorm, die, zooals men zegt, in de buurt van *Stomatium* staat, is *Acrodon bellidiflorum*. Een rosetvorm met gedrongen, in doorsnede driehoekige, afstaande en teruggebogen bladeren met tamelijk scherpe, korte spitsen; de kanten der bladeren iets kraakbeenachtig getand. De bloem is tamelijk groot,  $\pm 4$  c.M. middellijn, wit, met roode randen en rood gestreept op een  $\pm 5$  c.M. langen steel. Herkomst Kaapland. Ik meen, dat Jacobsen opgeeft: „cultuur als *Stomatium*”, doch deze plant kan men in den zomer veel beter in de buitenlucht kweken. In de kas groeien de bladeren gerekt en week, terwijl de bloei dan als regel achterwege blijft. Dankbaar in cultuur. Bloeitijd nazomer en herfst. Als in den winter de bladeren schrompelen, dan geeft men wat warm water. Begin Maart gezaaid, kunnen deze planten reeds in September d.a.v. bloeien.

Er bestaat nog een tweede soort, n.l. *Acrodon subulatus*, N.E.Br. Deze plant is over het algemeen wat kleiner, ook de bloem en verder zijn de kielkanten alleen aan den top getand.

F. SWÜSTE.

#### CULTUUR IN DEN ONGESCHERMDEN PLATTEN BAK.

Zooals wij allen weten, komen de succulenten, die voor ons van het meeste belang zijn, voor het grootste gedeelte uit sub-tropische streken. Niet alleen is de daghoog van de zon op deze breedte zeer

steil, waardoor de intensiteit van het licht reeds een half uur na zonsopgang nagenoeg op volle kracht is, maar ook is de hemel daar veelal onbewolkt en verhoogt de omgeving der succulenten, die vaak uit lichtgekleurd zand, rolgesteente of rotsen bestaat, door weerkaatsing de werking van het licht.

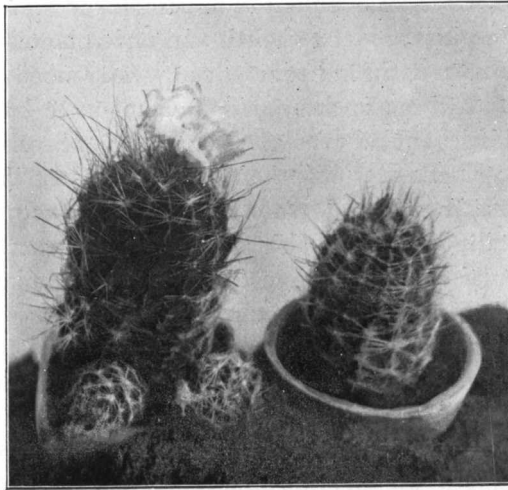
Hoe geheel anders is de toestand bij ons. Zelfs als de dagen het langst zijn, stijgt de zon nog niet tot die hoogte, welke zij in het land der succulenten bijna het geheele jaar bereikt; daarbij komt, dat zij een veel sterker hellende baan beschrijft, zoodat er na zonsopgang geruimen tijd verloopt eer men van eenige intensiteit kan spreken. Rekent men daarbij een zeer groot aantal dagen met geheel of gedeeltelijk bewolkte lucht, om van onze donkere, miezerige, natte winters maar niet te spreken, dan weten we, dat succulenten in ons land veel licht te kort komen. Ook ons landschap is meestal voor deze planten ongunstig. Dicht geboomte en groene vlakten absorbeeren een deel van het licht. Zonder overdrijving kan men gerust zeggen, dat de sterkte van het licht bij ons altijd enorm veel geringer is, dan de lichtintensiteit in het vaderland der cactussen.

Tot hertoe dacht ik alleen aan het platte land. In de stad zijn de omstandigheden veelal nog ongunstiger. Stof en rook in de lucht der groote steden verzwakken de werkzaamheid der zonnestralen. Het meeste licht vindt men op pleinen en in met keien geplaveide breede straten, bebouwd met uit lichte steen opgetrokken huizen. Doch er zijn maar al te veel smalle donkere straten, begrensd door oude berookte gebouwen en bestraat met klinkers of met asphalt. Donkere voorwerpen absorbeeren veel licht en zoo komt het, dat de lichtsterkte bij de vensters der huizen in sommige straten voor cactussen totaal onvoldoende is. En hoe lang schijnt de zon in een nauwe straat? Zij, die wat het licht betreft ongunstig behuisd zijn, kunnen zich beter onledig houden met het kweeken van varens, dan met het verzorgen van vetplanten.

Wil men ook maar eenigermate de natuurlijke omgeving der succulenten nabootsen, dan zorg men voor veel ruimte en voor veel licht, op het land zoo ver mogelijk verwijderd van hoog geboomte en van grasvlakten, in de stad zoo dicht mogelijk bij den hemel of op een hoek van twee breede straten. Leg lichte tegels of lichtgekleurd zand of grint rondom uw kas. Zet uw planten in de zon. Zonlicht is een levensbehoefte voor het grootste deel der planten, uitgezonderd voor eenige schaduwplanten, zooals varens en mossen, welke meestal tot lagere orden behooren. Door den invloed van het

licht wordt chlorophyl gevormd, dat de plant in staat stelt een van de voornaamste levensverrichtingen n.l. de koolzuurassimilatie te vervullen.

Als men weet, dat zonlicht onontbeerlijk is voor onze gedoornde vrienden, dan ziet men vaak met verbazing onder welke omstandigheden cactussen soms aangetroffen worden. We willen buiten beschouwing laten de stumpers, die in een geglazuurd potje, gevuld met een beetje zand en steentjes, in gezelschap van eenige lotgenooten op een etagèretje staan voor het venster van een vertrek, waar bijna nooit zon komt. We spreken ook niet over hen, die het



*Etus setispinus. var. Cachetianus.*

Foto Lindeyer.

De planten zijn beide even oud. Links cultuur in den ongeschermden bak, rechts kascultuur.

wel meenen met hun planten en die over een gunstige gelegenheid beschikken, doch die uit onwetendheid de goede gelegenheid niet benutten, die aan hun succulenten zoo nu en dan eens een beetje of ook wel eens een plas water geven, zonder ook maar eenigszins rekening te houden met groei- of rusttijd. Strikt genomen zijn deze gevallen tot laksheid terug te brengen. Leermiddelen zijn tegenwoordig op alle gebied zóó gemakkelijk te bekomen, dat niemand onwetend behoeft te blijven, als hij dat zelf niet verkiest.

Ook bestaan er liefhebbers, die wel een collectie vetplanten wil-

len hebben, doch die er liefst zoo weinig mogelijk tijd aan willen besteden. Dit behoort echter tot de onmogelijkheden. Weinig liefhebberijen eischen zóóveel tijd en zóóveel toewijding als het goed verzorgen van cactussen en andere vetplanten. Het eerste, waar deze liefhebbers dan ook toe overgaan, is het buitensluiten van de zon of het temperen van het licht. De planten verdrogen dan niet zoo snel; men behoeft niet zoo dikwijls water te geven. Wat de gevolgen hiervan zijn, daaraan wordt niet gedacht, dat de planten caricaturen worden van de origineele exemplaren, telt men niet.

De derde en beste categorie van liefhebbers wordt gevormd door hen, die het niet aandurven hun planten in de volle zon te zetten, omdat ze niet over voldoende tijd beschikken om deze kweekmethode toe te passen. Het kweken van onze planten in een ongeschermden bak, vereischt in het eerst een weinig moed en dan vooral gelegenheid en tijd om op het juiste moment in te kunnen grijpen. Als men deze gelegenheid mist, moet men de hier beschreven kweekwijze niet navolgen. Het kweken in de volle zon heeft ook bezwaren, waartegen echter de voordeelen ruim opwegen. Men moet door ondervinding geleerd hebben bij welke planten deze kweekwijze tot het uiterste kan worden toegepast, welke planten dus den ganschen dag en welke planten alleen des morgens of des namiddags het ongeschermd licht kunnen verdragen.

Het is dan ook niet aan te raden een collectie, die in een geschermd kas heeft gestaan, plotseling in de volle zon te plaatsen. Planten, wier uiterlijk en plaats van herkomst aanwijzen, dat zij er op berekend zijn de brandende zon te weerstaan, komen allereerst in aanmerking om in den ongeschermden bak geplaatst te worden. Men begint de proefneming in het vroege voorjaar of in den nazomer; bij voorkeur in den nazomer, want het Maartsche zonnetje kan leelijke parten spelen. Wil de proef evenwel met succes bekrond worden, dan dienen we met verschillende factoren rekening te houden. Om te beginnen moeten we aandacht schenken aan de voeding der planten. De grondsoort, die men gebruikt, moet aan de eischen, die de plant stelt, voldoen. In de groeiperiode moet een cactus over veel voedsel en over voldoende vocht kunnen beschikken. Laten we daarom de toestanden op de natuurlijke groeiplaatsen der succulenten eens nagaan. De bodem bestaat in het vaderland van onze kweekelingen vaak uit rotssteen en zand. Oogenshijnlijk is dit in lijnrechte tegenspraak met de bewering, dat een cactus over veel voedsel moet kunnen beschikken. De groote en scherpe tegen-

stellingen tusschen regentijd en droogte, tusschen zonnehitte en koude nachten, zijn oorzaak, dat het gesteente snel verweert. Verweerd gesteente valt uiteen in leem, kalk en mineralen. Zand wordt door droogte en wind, door groot verschil van dag en nachtemperatuur fijngeslepen en bestaat in vele streken uit het voor onze succulenten hoogstwaarschijnlijk onmisbare silicium of kiezelzuur. Silicium komt in de grootste hoeveelheid voor in de korst der aarde en speciaal op dat deel der aarde, waar succulenten groeien. In Mexico, het cactusland bij uitnemendheid, komen streken voor, waar de bodem uit tufsteen bestaat met een gehalte van 99.5 % kiezelzuur. (Zie Schelle Kakteen blz. 20.)

Onze planten groeien in hun vaderland in spleten tusschen de rotsen, spleten, die gevuld zijn met de verweeringsprodukten der gesteenten en die door de stortbuien van den regentijd jaarlijks weer bijgevuld worden met verschen toevoer. Daarbij komt, dat in den regentijd een heirleger van eenjarige gewassen opschiet, dat na een kortstondig leven door de droogte afsterft. De overblijfselen van deze planten verteren in den drogen tijd tot poedervormigen humus, welke ieder gaatje en reetje vult. Kan men zich een beter gedekt tafeltje voor een plant denken? Wel is waar regent het in deze streken niet veelvuldig, maar als het regent dan regent het ook met bakken en bij stroomen. Alle gesteenten hebben dit gemeen, dat zij water verbazend lang vast kunnen houden door de capillariteit of haarbuisopzuiging. Iedere steensoort, zelfs graniet, heeft fijne kanaaltjes, die water opzuigen en het niet spoedig loslaten. Ook wordt door het groote verschil van dag- en nachttemperatuur des nachts veel waterdamp in den vorm van dauw gecondenseerd, zoodat des morgens vroeg alle planten druipen van het water (zie Backeberg Kakteenjagd).

Alle planten, die tusschen rotsen groeien zitten met hun wortels graag klem, een aanwijzing dus om nooit te groote potten te gebruiken. De bovenlaag der aarde mag gerust iedereen dag volkomen uitdrogen, onder bij de wortels moet steeds een matige vochtigheid aanwezig zijn, doch volstrekt geen natheid. Ik acht het dan ook verkeerd om een succulent in een ongeschermden pot in de zon te zetten.

's-Gravenhage, Sept. 1935.

J. B. LINDEYER.

*Wordt vervolgd.*

## HET LEEKENHOEKJE.

*Correspondentie over deze rubriek s.v.p. te richten tot J. M. van den Houten, Mathenesserlaan 364a, te Rotterdam.*

*April.*

Laten we beginnen met uwe aandacht te vestigen op de groote bloemententoonstelling „*de Primavera*” welke van 9—19 April a.s. te Rotterdam zal worden gehouden. Hier zullen een paar zeer fraaie inzendingen op succulentengebied te zien zijn, o.a. een bijzondere collectie „levende steentjes” en verder een verzameling zeldzame Euphorbia's, zooals die nog nimmer in Europa bijeen gebracht is. Wat deze laatste inzending betreft, zullen waarschijnlijk bijzondere voorzieningen getroffen moeten worden in verband met de temperatuur. Doch gelukkig is er op een electriche verwarming gerekend, zoodat we hopen, dat we hier iets heel bijzonders te zien zullen krijgen. We komen op de nieuwere importen Euphorbia's in een volgend artikel terug, want daar zijn in de laatste jaren buitengewoon mooie soorten voor den dag gekomen en ze schijnen als kamerplant bijzonder goed te voldoen. We zullen op de tentoonstelling onze oogen eens goed de kost geven.

\* \* \*

De warme dagen, die de Lente aankondigden, hebben ons den indruk gegeven, dat het nieuwe seizoen is aangebroken. Iedereen is door een ware zaai- en plantwoede bevangen en al zal het stellig nog wel eens zoo worden, dat we met genoeg aan de kachel terugdenken, we kunnen toch met een gerust hart aan de voorjaarswerkzaamheden beginnen. Dat is in de eerste plaats het verpotten. Planten, die knoppen dragen, worden nooit verpot, dus de Phyllocactussen laten we rustig staan. Als men eraan kan komen een beetje slappe gier of wat Asef of Pokon op zijn tijd en in de goede concentratie toegediend, is al nu zeker op zijn plaats. Vooral de gebruiksaanwijzingen volgen en niet zoo maar op de gis er een schepje bijdoen, want dat kan fatale gevolgen hebben. Over de voorbereidingen voor het verplanten schreven we al een en ander. Potten niet al te groot nemen, want cactussen hebben nu eenmaal niet zoo'n geweldig wortelstelsel. Zijn de wortelkluiten verzuurd, dan de plant als stek behandelen door de half vergane wortels te verwijderen en een zandig poreus grondmengsel te nemen. Ook fijngeklopte koolasch doet in zoo'n geval wonderen.

Wie gelegenheid heeft een platte bak in den tuin aan te leggen,

kan in deze maand zijn planten naar buiten brengen. We verwijzen naar het keurige artikel in dit nummer, waarin dit onderwerp grondig behandeld wordt. We kunnen ons voor dit maal bepalen tot de bespreking van eenige vragen, die ons in den loop der laatste maanden bereikten. We verzoeken onze leden nogmaals ons hun bezwaren kenbaar te maken, ook indien men over een of ander onderwerp eens nader zou worden ingelicht. Dat is voor ons tevens een goede leiddraad bij het schrijven van deze rubriek.

\* \* \*

De etikettenkwestie is nog nimmer afdoende opgelost. Zelf bevind ik me nog altijd het beste bij de bekende gele houtjes, beschreven met onuitwischbaar potlood (in elke goede zadenhandel te bekomen). Als ze dan nog worden bestreken met schellakvernis, gaan ze jaren mee. Maar we weten heel goed, dat vele leden het niet met ons eens zijn en min of meer vernuftige glasetiketten gebruiken. De glazen buisjes voldoen over het algemeen slecht. Het schijnt, dat het puntige ondereinde vaak werkt als een capillair buisje en zodoende toch vocht opzuigt, waardoor het papiertje na eenigen tijd onleesbaar wordt. Met mijn eigengemaakte glasbuisjes is me al evenzoo vergaan.

Een onzer leden had dezen zomer *Gasteria Armstrongii* en *Ha worthia Schimperii* in bloei. Hij verzamelde de uitgebloeide bloemen, doch was in twijfel of hij kiembaar zaad zou krijgen. We kunnen hierop onmiddellijk antwoorden, dat hij heelemaal geen zaad kreeg. Het zou wel heel toevallig zijn, dat een of ander insect in de gaten heeft gekregen, hoe hij met deze buitenlanders aan moest, maar dat ontdekken ze toch wel eens. De bloemen echter, die dan vrucht zetten, verdrogen wel, maar blijven zitten als omhulling van de rijpende vrucht. Wil men zeker zijn van de zaadvorming, dan dient men zelf met een fijn pennenmes de kroonbuis te openen, door een ringvormige snede, maar men kan ook met een fijn marterhaarpenneeltje eenige malen de openstaande bloemen van twee planten achtereenvolgens bewerken. Dat er daarbij tevens eigen stuifmeel bij kan komen, maakt weinig uit, want in den regel zijn ze toch zelfsteriel.

Als men ergens leest *Gast. verrucosa* X *Gast. fasciata*, dan is de eerste de moeder. Tegen deze regel wordt nog al eens gezondigd. Het beste is er dadelijk bij de bestuiving een hangetiket aan te bevestigen, dan is latere vergissing uitgesloten. En staat er bijv. *Gast. gigantea* Hort, dan heeft men met een zoogenaamde tuinhybride te doen, waarvan men de eigenlijke herkomst niet weet.



## KEURINGSCOMITE VOOR SUCCULENTEN.

Op den 10den Maart gehouden vergadering der vaste Keuringscommissie bepleitte de heer A. J. van Laren de vorming van een keuringscomité voor succulenten, om de belangstelling voor deze planten bij kweekers en liefhebbers aan te moedigen en de beoordeeling en keuring dezer merkwaardige gewassen op een deskundig plan te plaatsen. Medewerking zou kunnen gezocht worden bij de bestaande Vereenigingen voor Succulentenliefhebberij. Op voorstel van den voorzitter, de heer Kaufmann, vereenigde de vergadering zich ermede, dat hieraan gevolg zal worden gegeven.

(Alg. Handelsbl.).

## BOEKBESPREKING.

*Robert Blossfeld*, „Mein Bildkatalog“. Teil I, II und III.  
R.M. 1,40.

Wij ontvingen van den bekenden Potsdammer succulentenkweker Blossfeld drie platenalbums, waarop wij gaarne de aandacht vestigen. Het eerste deeltje (32 bladz.) geeft in totaal 97 duidelijke foto's van meer of minder algemeen bekende cactussen en succulenten. Het tweede deeltje (bladz. 33—44) bevat 41 soortgelijke afbeeldingen, terwijl het derde deeltje, met kleurplaten van *Lobivia Jajoiana* en *Echinocactus Leninghaussii* op voor- en achterzijde (bladz. 45—72), bovendien nog 72 prachtige foto's telt, terwijl tevens een interessante beschrijving gegeven wordt van Harry Blossfeld's reis door de Cactusgebieden in Zuid-Amerika. Verschillende vondsten, waarbij nog geheel onbekende soorten, worden duidelijk afgebeeld. Deze drie boekjes vormen samen één geheel. Voor slechts R.M. 1,40 kan men in het bezit komen van deze mooie platenalbums. Het bezichtigen van deze plantjes is een waar genot. Wanneer men daar de platenalbums van Backeberg en het fraai geill. boekje van Fric-Kreuzinger nog bijvoegt, bezit men een waardevol geheel met honderden afbeeldingen van de oudste tot de jongst gevonden soorten.

Terloops wijze wij er nog op, dat de cactusafbeeldingen van Otto Stoye, in briefkaartformaat, thans nog bij Robert Blossfeld verkrijgbaar zijn.

G. D. D.

---

INHOUD: Rebutiae. — De Paaschcactus. — Bryobia. — *Haworthia Planifolia* Haw. — Behandeling van onze Mesems. — Cultuur in den ongeschermden platten bak. — Het Leekenhoekje. — Keuringscomité voor Succulenten. — Boekbespreking.

---